

КЛАСИКА

ВІЛЬЯМ ГОЛДІНГ
ВОЛОДАР
МУХ

Л. С. Ш. 2010

СЕРІЯ КЛАСИКА

Вільям Голдінг

ВОЛОДАР МУХ

З англійської переклала Соломія Павличко

Київ
BOOKSHEP
2021

ЗМІСТ

Розділ перший	
Гольє морьські мшлі	7
Розділ другий	
Вогнь на горі	40
Розділ третій	
Хатини на березі	61
Розділ четвертий	
Розмальовані обличчя і довге волосся	74
Розділ п'ятий	
Звір з моря	98
Розділ шостий	
Звір з неба	123
Розділ сьомий	
Тині та високі дерева	142

Розділ восьмий	
Темрява в доріжок	163
Розділ дев'ятий	
Обличчя смерті	191
Розділ десятий	
Мушля та бццляри	205
Розділ одинадцятий	
Скельний замок	224
Розділ дванадцятий	
Поклик мисливців	243

ГОЛОС МОРСЬКОЇ МУШЛІ

Ясноволосий хлопчик обережно спустився зі скелі й пробирався до лагуни. Він скинув шкільного светра й волочив за собою в руці, сіра сорочка пристала до тіла, чуб прилип до чола. У смузї потрошених дерев, що довгим шрамом вганялась у джунглі, спека стояла, як у лазні. Він ішов, важко спотикаючись об ліани та повалені стовбури, аж раптом пташка, червоно-жовта з'ява, метнулась утору з відьомським криком; йому луною озвався інший крик:

— Гей, почекай-но!

Куші обабіч виламу захиталися, на землю градом сипонули краплі.

— Почекай-но, — повторив голос, — я зачепився.

Ясноволосий зупинився і підтяг шкарпетки різким автоматичним рухом, що на мить уподібнив джунглі до котрогось із англійських графств. Знову почувся голос:

— Ворухнутися не можу в цих лабетах.

Той, хто говорив, зігнувшись вибирався з кущів, видираючи в гілок брудну куртку-вітрівку. Його пухкі голі ноги колінами застрягли у колючках і були геть подряпані. Хлопець зігнувся, обережно відчепив колючки й обернувся. Він був нижчий за ясноволосого і дуже огрядний. Ступив крок, нагледівши безпечну місцину, й глянув крізь товсті скельця окулярів.

— А де той, з мегафоном?

Ясноволосий похитав головою:

— Це острів. Так мені принаймні здається. А он там, у морі, риф. Можливо, тут узагалі немає дорослих.

Товстун сторопів.

— Був же той пілот. Правда, не в салоні для пасажирів, а в кабіні попереду.

Примруживши очі, ясноволосий оглядав риф.

— А інші діти? — провадив далі товстун. — Дехто з них мав урятуватися. Правда ж?

Ясноволосий рушив до води з якомога недбалішим виглядом. Тим самим він делікатно показував свою нехіть до розмови, але опецьок поспішив за ним.

— Невже тут зовсім нема дорослих?

— Напевно.

Ясноволосий відказував похмуро, та враз його охопила радість — радість здійсненої мрії. Він став на голову посеред виламу і вишкірився до товстуна, перевернутого в його очах.

— Нема дорослих!

Товстун замислився на хвилину.

— Цей пілот...

Ясноволосий опустив ноги й сів на землю, що курилася парою.

— Мабуть, він відлетів, коли скинув нас. Він не міг тут приземлитися. Літаком на колесах.

— Його збили.

— Він неодмінно повернеться.

Товстун похитав головою.

— Коли ми сідали, я подивився у теє... у вікно. Я бачив іншу частину літака. Там горіло.

І обвів поглядом смуту потрошеного лісу.

— А це наробив фюзеляж.

Ясноволосий простяг руку і торкнувся забутого пня. На хвилину він неначе зацікавився.

— Що з ним сталося? — запитав. — Куди він зник?

— Штормовими хвилями затягло в море. Куди менша небезпека, ніж тоді, коли всі оці дерева падали. У літаку, певно, ще лишалися хлопці.

Він повагався.

— Тебе як звати?

— Ральф.

Товстун сподівався, що й у нього спитають ім'я, та йому не запропонували познайомитися; ясноволосий на ім'я Ральф замислено всміхнувся, підвівся і знову рушив до лагуни. Товстун і собі пошкандибав, не відстаючи ні на крок.

— Гадаю, тут наших більше. Ти нікого не бачив?

Ральф похитав головою і пішов швидше. Та раптом перечепився через гілку і гепнувся на землю. Товстун стояв над ним і важко дихав.

— Тітонька заборонила мені бігати, — пояснив він, — через дихавицю.

— Дихавицю-здихавицю?

— Еге ж. Я захекуюся. У нашій школі тільки в мене одного дихавиця, — сказав товстун не без гордошів. — І окуляри я ношу з трьох років.

Він скинув окуляри, простяг їх Ральфові, кліпаючи й усміхаючись, тоді заходився витирати скельця брудною курткою. Раптом на його блідому обличчі застиг вираз болю і внутрішньої зосередженості. Він витер піт зі щік і мершій наче-пив окуляри на носа.

— Ті плоди...

Він озирнуv вилам.

— Ті плоди, — пробелькотів він, — мабуть...

Поправив окуляри, відбіг від Ральфа і присів між сплутаним листям.

— Я за хвилину...

Ральф обережно виплутався і крадькома прослизнув між гілками. Коли за мить сопіння товстуна залишилося позаду, він поспішив до останньої перепони між ним та лагуною. Переліз через повалений стовбур і вийшов із джунглів.

Берег наїжачився кронами пальм, наче пір'ям. Вони стояли чи нахилилися, вигиналися проти ясного неба, а їхні зелені пера здіймалися на сто футів над землею. Земля під ними, поросла колючою травою, була розпанахана корінням повалених дерев, укрита гнилими кокосовими горіхами та молодими паростками. Ззаду стояла темна стіна лісу і відкривався простір виламу. Ральф сперся рукою на сірий стовбур і мружив

очі від мерехтіння води. Там, де за милю від берега, біла піна кипіла навколо коралового рифу, далі слалася темна синява відкритого моря. Оточена нерівною дугою коралового рифу, лагуна лежала тихо, наче гірське озеро, мінячись усіма відтінками голубого, сіро-зеленого, бузкового. Смужка піску між пальмовою терасою та морем бігла тонкою лукою невідь-куди й тільки дець у безмежжі ліворуч від Ральфа пальми, вода та берег зливалися в одну цятку; і майже видима для ока плавала навколо спека.

Він сплигнув з тераси. Чорні черевики глибоко вгрузли в пісок, його обдало жаром. Він відчував вагу свого одягу, люто скинув черевики, рвучко зірвав шкарпетки на еластичних гумках. Потім вискочив назад на терасу, скинув сорочку і застиг поміж кокосових горіхів — великих, наче людські черепи; зелені тіні пальм та лісу ковзали по його спині. Він розстебнув блискавку на поясі, стяг із себе штани та труси і стояв голий, вдивляючись у сліпучий берег та воду.

Був він нівроку величенький — дванадцять років із гаком, і черевце не випирало по-дитячому, але не такий ще великий, аби набути незграбності підлітка. Розвинені, широкі плечі показували, що з нього міг би вийти боксер, та в його погляді й роті була лагідність, за якою не крилося диявольське нутро. Він м'яко поплескав долонею по пальмовому стовбурі й, змушений нарешті повірити в реальність острова, знову щасливо засміявся і став на голову. Легко перевернувся на ноги, стрибнув на берег, упав на коліна й сипонув собі

на груди дві жмені піску. Тоді знову сів і глянув на воду збудженим, сьйним поглядом.

— Ральфе...

Товстун спустив ноги з тераси й обережно сів на її край, наче на стільчик.

— Пробач, що я так довго, але ті плоди...

Він протер окуляри і начепив їх на кирпу.

Дужка оправи вже залишила глибоку рожеву смужку на перенісці. Він критично глянув на золотаве Ральфове тіло, потім глипнув на власний одяг. Узявся за язичок блискавки на грудях.

— Моя тітонька...

Тоді рішуче потяг замок блискавки і через голову скинув куртку-вітрівку.

— Отак!

Ральф скоса глянув на нього і промовчав.

— Я гадаю, нам треба дізнатися всі імена, — сказав товстун, — і скласти список. Треба скликати збори.

Ральф не виявив зацікавлення, і товстунові довелося провадити далі.

— Мені байдуже, як мене називатимуть, — сказав він довірчо, — аби не обзивали, як бувало в школі.

Ральф трохи зацікавився.

— А як?

Товстун озирнувся, потім нахилився до Ральфа.

І прошепотів:

— Роха — так мене обзивали.

Ральф аж завершав від сміху. Схопився на ноги.

— Роха! Роха!

— Прощу тебе... Ральфе!

Роха сплеснув руками від лихого передчуття.

— Я ж сказав, я не хочу...

— Роха! Роха!

Ральф, пританцьовуючи, вибіг на розпечений берег, потім повернувся, розкинувши руки, наче літак-винищувач крила, й обстріляв Роху.

— Та-та-та-та!

Він пірнув у пісок коло Рошиних ніг і заходився сміхом.

— Роха!

Роха стримано всміхнувся, мимохіть задоволений хоча б таким визнанням.

— Тільки не розкажуй усім...

Ральф захихотів у пісок. На обличчя Росі знову набіг вираз болю й зосередженості.

— Хвилинку...

Він кинувся назад до лісу. Ральф схопився і побіг праворуч.

Тут плавка лінія берега враз змінювалася іншим, кутастих мотивом у пейзажі, велика плита рожевого граніту невблаганно перетинала ліс, терасу, пісок, лагуну, утворюючи уступ заввишки в чотири фути. Зверху його покривав тонкий шар землі, порослої колючою травою і затіненої молодими пальмами. Для росту їм бракувало ґрунту; зіп'явшись на висоту десь двадцять футів, вони падали й засихали, хрест-навхрест перекриваючи плиту стовбурами, де можна було вигідно сидіти. Пальми, які ще стояли, утворювали зелену покрівлю, знизу на ній відбивалося тремтливе плетиво відблисків лагуни. Ральф видряпався на плиту,